

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

27.12.2023 № 5

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
фахового спецкурсу
за темою**

***«Актуальні питання роботи фахівців ІРЦ
в умовах воєнного стану»***

***Current Issues of the Work of Specialists
of Inclusive Resource Centers
in the Conditions of Martial Law***

для керівників та фахівців інклюзивно-ресурсних центрів

Розроблено проектною групою у складі:

Байназарова О.О.,	ст. викладач, магістр державного управління, менеджер освіти, тренер інклюзивної освіти, тренер НУШ;
Вишнева І.М.,	викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер інклюзивної освіти;
Волкова І.В.,	ст. викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер НУШ;
Калініна Т.С.,	викладач, канд.психол.н., доцент;
Клімова С.В.,	викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер НУШ;
Колісник О.В.,	ст.викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер інклюзивної освіти, тренер НУШ;
Лященко В.М.,	викладач, тренер із питань інклюзивної освіти, тренер НУШ;
Носенко В.В.,	викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер НУШ;
Разводова Т.О.,	викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер ГО Ла Страда-Україна, тренер НУШ;
Сіваченко І.Г.,	викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер інфомедійної грамотності, тренер НУШ;
Хворостенко І.І.,	викладач, магістр педагогіки вищої школи, тренер НУШ;
Чуркіна В.Г.,	доцент кафедри, канд. мистецтвознавства, магістр управління, медіа-тренер, тренер НУШ

СХВАЛЕНО

**Протокол засідання
кафедри виховання й розвитку
особистості**

19.04.2023 № 10

Т.в.о. зав.каф. _____ Олена

Байназарова

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність. Реалізація права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття освіти разом із однолітками – головна мета діяльності інклюзивно-ресурсних центрів (далі – ІРЦ). Ця мета реалізується шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи, визначення відповідного рівня підтримки в закладі освіти та забезпечення системного кваліфікованого супроводу дитини з особливими освітніми потребами (далі – з ООП). Фахівці ІРЦ мають якомога раніше й якісніше визначити в дитини особливі освітні потреби та надати педагогічним працівникам і батькам рекомендації, які допоможуть організувати якісне особистісно-орієнтоване, безпечне й безбар'єрне освітнє середовище в закладі загальної освіти.

Під час повномасштабної війни, розв'язаної РФ, та після неї, коли кількість осіб, що зазнали фізичних та психологічних травмувань значно збільшилася, а система освіти починає усвідомлювати навчальні втрати й навчальні розриви, суттєво розширюється роль фахівців ІРЦ щодо виявлення освітніх труднощів і особливих потреб здобувачів освіти, забезпечення корекційної складової освітнього процесу, системного кваліфікованого супроводу осіб з ООП, які вимушені були змінити своє місце проживання, які здобувають освіту з використанням технологій дистанційного навчання, але не отримують корекційно-розвиткових або психолого-педагогічних послуг за місцем навчання внаслідок особливостей психофізичного розвитку тощо.

Отже, в умовах воєнного стану, дистанційного навчання, реформування освітньої системи, запровадження ідей Нової української школи, яка базується на компетентнісному та персоналізованому підходах, принципах дитиноцентризму та педагогіки партнерства зростає необхідність розвитку професійних компетентностей керівників та фахівців ІРЦ. Неперервна освіта має забезпечити умови для особистісного й професійного зростання цих педагогічних працівників, реалізації їх творчого потенціалу, уміння навчатися впродовж життя, самоосвіти, підвищення професійної майстерності.

Метою цієї освітньої програми є оновлення та розвиток загальних і професійних компетентностей керівників та фахівців ІРЦ щодо здійснення професійної діяльності в умовах воєнного стану.

Напрямом освітньої програми є розвиток професійних компетентностей керівників та фахівців ІРЦ, серед яких:

діагностико-аналітична – здатність до оцінки розвитку, визначення категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів), ступеня їх прояву та рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти;

психологічна – здатність визначати індивідуальні особливості, сприяти розвитку когнітивних, адаптивних, комунікативних функцій, здійснювати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заходи в найкращих інтересах дитини, забезпечувати конфіденційність;

педагогічного партнерства – здатність до конструктивної й безпечної суб'єкт-суб'єктної взаємодії з особами з ООП, вміння співпрацювати з фахівцями ІРЦ, педагогічними працівниками закладів освіти, батьками дітей з ООП, надавати їм консультативну допомогу.

Освітня програма має 5 модулів:

У першому «Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності» розкриваються питання володіння державною мовою як складової національної ідентичності, питання нормативно-правового забезпечення функціонування освіти України в умовах реформування та воєнного стану, важливі аспекти визначення особливих освітніх потреб та рівнів підтримки дітей в умовах ІРЦ.

Другий модуль «Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності» актуалізує питання збереження здоров'я дітей та учнівської молоді засобами партнерської співпраці учасників освітнього процесу, зосереджує увагу на важливих аспектах реалізації інклюзивного навчання в умовах воєнного стану та дистанційного навчання.

Третій модуль «Сучасні підходи до організації освітнього процесу» акцентує увагу на формуванні емоційно-етичної компетентності та формуванні критичного мислення педагога як важливих умов забезпечення реформування освіти, підвищення ефективності інклюзивного навчання, розглядає особливості роботи з батьками дітей, які мають порушення розвитку, та психологічні аспекти формування бажаної поведінки в учнів з ООП.

Четвертий модуль «Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу» передбачає поглиблення знань слухачів щодо психолого-педагогічної підтримки і самовідновлення учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану, формування психологічної резильєнтності у дітей.

П'ятий - діагностико-аналітичний: ознайомлення слухачів із програмою фахового спецкурсу та підсумкове тестування слухачів.

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Очікувані результати. Засвоєння даної освітньої програми передбачає вдосконалення та розширення слухачами таких професійних компетентностей:

діагностико-аналітичної – здатність до оцінки розвитку, визначення категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів), ступеня їх прояву та рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти;

психологічної – здатність визначати індивідуальні особливості, сприяти розвитку когнітивних, адаптивних, комунікативних функцій, здійснювати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заходи в найкращих інтересах дитини, забезпечувати конфіденційність;

педагогічного партнерства – здатність до конструктивної й безпечної суб'єкт-суб'єктної взаємодії з особами з ООП, вміння співпрацювати з фахівцями ІРЦ, педагогічними працівниками закладів освіти, батьками дітей з ООП, надавати їм консультативну допомогу.

Результати засвоєння освітньої програми спецкурсу визначаються тестуванням слухачів.

За результатами навчання слухачі отримують свідоцтво.

Курикулум
(дистанційна форма навчання – 30 годин/1 кредит)

№	Зміст	К-сть годин
		Дист
1	МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	6
2	МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	6
3	МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу	8
4.	МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	6
5	МОДУЛЬ 5. Діагностико-аналітичний	4
	Разом	30

Навчально-тематичний план
(дистанційна форма навчання – 30 годин/1 кредит)

№	Зміст	К-сть годин
		Дист
1	МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	6
1.1	Нормативно-правове забезпечення функціонування освіти України в умовах реформування та воєнного стану	2
1.2	Визначення особливих освітніх потреб та рівнів підтримки дітей в умовах ІРЦ	2
1.3	Ключова компетентність «вільне володіння державною мовою» як складова формування національної ідентичності	2
2	МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	6
2.1	Партнерство заради збереження фізичного здоров'я учнів	2
2.2	Інклюзивне навчання: актуальні питання в умовах воєнного стану	2
2.3	Цифрові технології в інклюзивному навчанні	2
3	МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу	8
3.1.	Критичне мислення педагога. Шляхи удосконалення	2
3.2	Емоційно-етична компетентність як умова професійного зростання педагога	2
3.3	Психологічні аспекти формування бажаної поведінки учнів з ООП	2
3.4	Особливості роботи з батьками дітей, які мають порушення розвитку	2
4.	МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	6
4.1	Психолого-педагогічна підтримка дітей та дорослих в умовах воєнного стану	2
4.2	Формування психологічної резильєнтності у дітей під час військових дій та збройних конфліктів	2
4.3	Практики відновлення та стабілізації внутрішніх ресурсів, підтримки дітей та дорослих в умовах війни	2
5	МОДУЛЬ 5. Діагностико-аналітичний	4
5.1	Настановне заняття. Реєстрація слухачів	2
5.2	Підсумкове тестування	2

	Разом	30
--	--------------	-----------